

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 27/4-32/2021.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: ~~2021. március 23. 10:00 óra~~

2021. április 30. 10:00 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő szakképesítés-ráépülés

(27/2012. (VIII.27.) NGM rendelet (29/2016. (VIII.26.) NGM rendelet által módosított)

Komplex szakmai vizsga Írásbeli vizsgatevékenysége javítási-értékelési útmutató

A) Elemzési feladatok

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat aránya: 20%

A vizsga ideje: ~~2021. március 23. 8:00 óra~~ **2021. április 30. 8:00 óra**

Segédeszköz: nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2021. március április

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve, ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

I. feladat (10 * 1 = 10 pont)

Feladat:

*Válassza ki a helyes megoldásokat! Egy kérdésen belül bármennyi jó megoldás lehet (egy helyes megoldás mindenképpen van). Összesen **TÍZ** helyes megoldás van. Ennyi választ jelölhet meg maximálisan. A helytelen jelölésért pontlevonás nincs, de minden tízen felüli jelölésért automatikusan két pont levonás jár.*

- 1. Az összköltséges eredménykimutatás mely sorait kell felhasználni a hozzáadott érték kiszámolásához az alább felsoroltak közül?**
 - a) Anyagköltség
 - b) Értékcsökkenési leírás
 - c) Értékesítés nettó árbevétele
 - d) Igénybevett szolgáltatás
 - e) Saját termelésű készletek állomány változása

- 2. Mi NEM jellemző a báziskorrekción alapuló költségtervezésre?**
 - a) a bázis időszaki költségeket korrigálják a várhatóan nem ismétlődő költségelemekkel
 - b) a költségek becslésénél azt feltételezik, hogy "szinte" nullára visszaszoríthatók
 - c) a költségek becslésénél azt feltételezik, hogy nem lesz változás
 - d) figyelembe vehetőek olyan költségek is, amelyek az előző időszakban nem merültek fel
 - e) minden költséget az átlagos növekedési rátával korrigálunk

- 3. Melyik tényező befolyásolja az elérhető optimális eredmény tervezésével kapcsolatos döntéseket?**
 - a) értékesítés közvetett (fix) költsége
 - b) fajlagos szűk erőforrás felhasználás
 - c) közvetlen önköltség
 - d) lekötött megrendelés
 - e) tervezett állományváltozás

- 4. Melyik esemény nem változtatja meg a vállalkozás nettó forgótőke állományát?**
 - a) készlet eladás nyereséggel
 - b) készlet eladás veszteséggel
 - c) készlet vásárlás szállítótól
 - d) osztalék jóváhagyása
 - e) készlet apport átvétele

- 5. Az alábbi mutatók közül melyik tartozik a jövedelmezőség átfogó elemzése témakörébe?**
 - a) befektetés-finanszírozási mutató
 - b) befektetett tőke hozama
 - c) tárgyi eszköz használhatósági fok
 - d) tőkefeszültség mutató
 - e) vevők forgási ideje

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

II. feladat (5 + 5 = 10 pont)

Feladat:

a) Jelölje, hogy az alábbi gazdasági események hatással vannak-e a vállalkozás pénzeszközeire! Amennyiben nem, az első oszlopba tegyen egy X-et, amennyiben volt hatásuk a pénzeszközökre, úgy a pozitív (+), illetve a negatív (-) változást a magyar Számviteli törvény szerinti cash flow megfelelő kategóriájánál (oszlopban) jelölje be!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Gazdasági esemény	Nincs pénzmozgás (X)	Működési (+ / -)	Befektetési (+ / -)	Finanszírozási (+ / -)
Áruértékesítés készpénzért nyereséggel		+		
Befektetési célú részvények után befolyt osztalék			+	
Béreköltség hó végi elszámolása	X			
Egyéb berendezés vásárlása szállítótól	X			
Részvénykibocsátás pénzeszközért				+

Feladat:

b) Jelölje a megfelelő oszlopba tett X-szel, hogy melyik fokozatba helyezné el az alábbi vagyoni elemeket egy négyfokozatú statikus likviditási mérlegben!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Vagyoni elemek	Eszköz				Forrás			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Éven túl mobilizálható befejezetlen termelés			X					
Hosszú lejáratú lízingtartozás							X	
Jegyzett tőke								X
Műszaki berendezés				X				
Valutapénztár	X							

III. feladat (3 + 6 + 7 = 16 pont)

A beszámoló elemzésének egyik gyakran használt módszere a mutatószámok elemzése, amely lehet például az eszközarányos jövedelmezőség (ROA).

Feladat:

a) Írja fel az eszközarányos jövedelmezőség (ROA) mutató képletét és bontsa fel azt két másik mutatószám összefüggésére (például a Du Pont mutatószámrendszer szerint)!

$$ROA = \frac{\text{adózás előtti eredmény}}{\text{átlagos eszközök összesen}}$$

$$ROA = \frac{\text{adózás előtti eredmény}}{\text{árbevétel}} * \frac{\text{árbevétel}}{\text{átlagos eszközök összesen}}$$

b) A különböző marketingstratégiák kialakításakor alapvető feladat a termékek, termékcsoportok piaci helyzetének megállapítása. Ennek egyik módszere a portfólióelemzés, amely két szempont (dimenzió) mentén értékeli a vállalkozás termékeit. Ennek az egyik gyakran használt változata a BCG-mátrix.

Feladat:

Mutassa be a BCG-mátrix két csoportosítási ismérvét (dimenziók) és helyezze el abban az egyes termékkategóriákat! (A termékkategóriák jellemzése nem része a feladatnak.)

piaci növekedési ütem	magas	„sztárok”	„kérdőjelek”
	alacsony	„fejőstehenek”	„döglött kutyák”
		magas	alacsony
		relatív piaci részesedés	

Az értékelésnél a tartalmi egyezés a lényeg, nem a szó szerinti azonosság.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Egy termelő vállalkozás forgalmi költséges eredménykimutatásából az alábbi kivonatot ismerjük:

Értékesítés nettó árbevétele	48 000 MFt
Értékesítés közvetlen költségei	30 000 MFt
Értékesítés közvetett költségei (fix ktg.)	12 000 MFt

Feladat:

c) *Határozza meg a vállalkozás fedezeti ponthoz tartozó árbevételét!*

	Alapeset	Fedezeti pont
Értékesítés nettó árbevétele	48 000	32 000
Értékesítés közvetlen költségei	30 000	20 000
Fedezeti összeg	18 000	12 000
Értékesítés közvetett költségei	12 000	12 000
Értékesítés eredménye	6 000	0
	<i>2,5 pont</i>	<i>2,5 pont</i>

Értékesítés mennyiségének változása $12\,000 / 18\,000 = 66,67\% \rightarrow -33,33\%$ **(1 pont)**

Árbevétel és Értékesítés közvetlen költségei is ugyanilyen mértékben változnak.

Fedezeti ponthoz tartozó árbevétel: $48\,000 * 66,67\% = 32\,000$ MFt **(1 pont)**

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

IV. feladat (16 + 4 = 20 pont)

A Húsvét Kft. – többek között – csokifigurák előállításával foglalkozik. A következő hétre csak 4 300 kg alapanyagot sikerült rendelnie, amely korlátot állít az előállítható termékmennyiségben. A termelés és értékesítés ütemezéséhez az alábbi tervadatokat gyűjtötték össze:

Feladat:

a) Határozza meg a vállalkozás optimális termék összetételét a nyereség maximalizálását figyelembe véve! (Az optimális termelést és az értékesítést is határozza meg.)

Megnevezés	nyúl	bárány	tojás	
Eladási ár (Ft/db)	1 000	850	400	
Közvetlen önkgt. (Ft/db)	600	500	270	
Fajlagos fedezet (Ft/db)	400	350	130	2 pont
Fajlagos anyag felhasználás (kg/db)	0,10	0,08	0,05	
Szűk erőforrásra jutó fedezet (Ft/kg)	4 000	4 375	2 600	2 pont
Jövedelmezőségi rangsor	II.	I.	III.	1 pont
Eladható mennyiség (db)	40 000	10 000	15 000	
ebből szerződéssel lekötött mennyiség (db)	30 000			
Tervezett állományváltozás (db)	+ 2 000	– 1 000	– 3 000	

Szűk erőforrás szétosztása:

Lekötött megrendelés:

nyúl: $30\,000 \cdot 0,1 = 3\,000$ kg; marad: $4\,300 - 3\,000 = 1\,300$ kg (2 pont)

I. bárány: termelési szükséglet: $10\,000 - 1\,000 = 9\,000$ db (1 pont)

$9\,000 \cdot 0,08 = 720$ kg; marad: $1\,300 - 720 = 580$ kg (1,5 pont)

II. nyúl: termelési szükséglet: $40\,000 - 30\,000 + 2\,000 = 12\,000$ db (1,5 pont)

$12\,000 \cdot 0,1 = 1\,200$ kg, nem fér bele (1,5 pont)

$580 / 0,1 = 5\,800$ db termelés (1 pont)

értékesítés $30\,000 + 5\,800 - 2\,000 = 33\,800$ db (1,5 pont)

III. tojás: termelés nem fér bele; értékesítés: 3 000 db (1 pont)

Optimális	nyúl	bárány	tojás
Termelés (db)	35 800	9 000	0
Értékesítés (db)	33 800	10 000	3 000
Állományváltozás (db)	+ 2 000	– 1 000	– 3 000

b) Mekkora az így elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg)? (Az előző időszaki önköltség megegyezik a tárgyidőszakkal.)

Elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg):

nyúl $33\,800 \cdot 400$ + bárány $10\,000 \cdot 350$ + tojás $3\,000 \cdot 130 = 17\,410$ eFt (4 pont)

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

V. feladat (22 + 12 = 34 pont)

Egy alálötzeteket is gyártó vállalkozás kétféle késztermék előállításával is foglalkozik. Az elmúlt év tervezett és tényleges bérköltségéről az alábbi adatokat ismerjük.

Megnevezés (mennyiségi egység)	Tervezett		Tényleges	
	vékony	vastag	vékony	vastag
Termelt mennyiség (edb)	80	40	75	39
Fajlagos munkaerő felhasználás (mó/db)	0,30	0,35	0,28	0,34
Órabér (Ft/mó)	1 600	1 600	1 700	1 700
Késztermék eladási ára (Ft/db)	3 000	5 000	3 100	5 200

Feladat:

- a) Az abszolút különbsétek módszere (láncmódszer) segítségével elemezze a bérköltség alakulását! A volumenhatás szétbontásához az átlagos költséghányadot használja!
- b) Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

Tervezett bérktg.: $K_0 = \sum q_0 * f_0 * p_0 = 80 * 0,3 * 1\,600 + 40 * 0,35 * 1\,600 = 60\,800$ eFt **(2 pont)**

Tényleges bérktg.: $K_1 = \sum q_1 * f_1 * p_1 = 75 * 0,28 * 1\,700 + 39 * 0,34 * 1\,700 = 58\,242$ eFt **(2 pont)**

Teljes költségeltérés: $\Delta K = K_1 - K_0 = 58\,242 - 60\,800 = -2\,558$ eFt **(2 pont)**

Volumenhatás: $\Delta q = \sum (q_1 - q_0) * f_0 * p_0 = (75 - 80) * 0,3 * 1\,600 + (39 - 40) * 0,35 * 1\,600 = -2\,960$ eFt **(2 pont)**

Fajlagos hatás: $\Delta f = \sum q_1 * (f_1 - f_0) * p_0 = 75 * (0,28 - 0,3) * 1\,600 + 39 * (0,34 - 0,35) * 1\,600 = -3\,024$ eFt **(2 pont)**

Tarifális hatás: $\Delta p = \sum q_1 * f_1 * (p_1 - p_0) = 75 * 0,28 * (1\,700 - 1\,600) + 39 * 0,34 * (1\,700 - 1\,600) = +3\,426$ eFt **(2 pont)**

Bázis költséghányad: $Kh_0 = K_0 / \sum q_0 * a_0 = 60\,800 / (80 * 3\,000 + 40 * 5\,000) = 60\,800 / 440\,000 = 0,138181818$ **(2,5 pont)**

Fiktív költséghányad: $Kh_{1,0} = (K_0 + \Delta q) / \sum q_1 * a_0 = (60\,800 - 2\,960) / (75 * 3\,000 + 39 * 5\,000) = 57\,840 / 420\,000 = 0,137714286$ **(2,5 pont)**

Tiszta volumen változás hatása:

$$q_{1\Delta} = (\sum q_1 a_0 - \sum q_0 a_0) * Kh_0 = (420\,000 - 440\,000) * 0,138181818 = -2\,764$$
 eFt **(2,5 pont)**

Összetétel változás hatása:

$$q_{2\Delta} = \sum q_1 a_0 * (Kh_{1,0} - Kh_0) = 420\,000 * (0,137714286 - 0,138181818) = -196$$
 eFt **(2,5 pont)**

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.

A bérktg. összesen 2 558 eFt-tal alacsonyabb a tervezettnél, ami a következő tényezőkkel magyarázható:

- a tervezettnél kisebb termelt mennyiség miatt 2 960 eFt-tal lett kevesebb a bérktg.;
- tisztán a termelés mennyiségének (változatlan összetétel mellett) átlagos csökkenése 2 764 eFt-tal csökkentette a bérktg-et;
- a termelés összetételének változása (eltolódott a termelés az alacsonyabb bérktg-hányadú termékek felé) miatt a bérktg. 196 eFt-tal csökkent;

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

- a fajlagos munkaerő felhasználásban bekövetkezett tervezetthez képesti hatékonyság javulás 3 024 eFt-tal mérsékelte a bérktg-et;
- a magasabb órabérek következtében 3 426 eFt-tal nőtt a bérktg.

Értékelés: minden változás értelmezése 2 pont ($6 * 2 = 12$ pont összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés.

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezi, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

VI. feladat (6 + 4 = 10 pont)

Egy szolgáltató vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok MFt-ban).

Megnevezés	Bázisidőszak	Tárgyidőszak
Béreköltség	45 000	50 000
Dolgozókkal szembeni nettó bér kötelezettség nyitó értéke	2 500	2 700
Dolgozókkal szembeni nettó bér kötelezettség záró értéke	2 700	3 000

Csak normál (nem speciális) gazdasági események történtek a bérekkel összefüggésben. A bérjárulékok mértéke 17 %, a dolgozót terhelő levonások mértéke 33,5 % volt mindkét évben. Személyi jellegű egyéb kifizetés egyik évben sem volt.

Feladat:

a) Állítsa össze a tárgyidőszakra a dolgozókkal szembeni kötelezettség mozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!

A bérelszámolást két lépésben kezelve: bruttó bér (+) és levonások (-) külön elszámolása.

Nyitó	+ Bruttó bér elszámolása (1 pont)	– Levonások (1 pont)	= Záró
2 700	50 000 (1 pont)	16 750 (1 pont)	
		– Bérfizetés (1 pont)	
		32 950 (1 pont)	3 000

Levonások a bérből: $50\,000 \cdot 33,5\% = 16\,750$ MFt

Bérfizetés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$2\,700 + 50\,000 - 16\,750 - 3\,000 = 32\,950 \text{ eFt}$$

A bérelszámolást lehet összevont lépésben is kezelni: nettó bér elszámolással.

Nyitó	+ Nettó bér elszámolása (2 pont)	– Bérfizetés (1 pont)	= Záró
2 700	33 250 (2 pont)	32 950 (1 pont)	3 000

Növekedés (nettó bérral): $50\,000 \cdot (1 - 0,335) = 33\,250$ MFt

Bérfizetés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$2\,700 + 33\,250 - 3\,000 = 32\,950 \text{ eFt}$$

b) A dolgozókkal szembeni kötelezettséggel összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)

Működési cash flow (1 pont)

7. Egyéb rövid lejáratú kötelezettség változása (1,5 pont)

Összeg: $3\,000 - 2\,700 = + 300$ (1,5 pont)

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerintre megnevezésére jár pont, akkor teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. készletek növekedése, forgóeszközök állományváltozása).